

Utredningen om minskad administration och om reglering av förskollärares och lärares tid

2025-03-03

Regeringens utbildningspolitik

- Återreglering av skolan
- Nytt stödsystem
- Nytt betygssystem
- Nya läroplaner
- Helrenovering av friskolesystemet
- Lärares förutsättningar förbättras

Foto: Ulrika Westerberg/Regeringskansliet

Lärare hinner inte planera tillräckligt

- Många lärare beskriver en hög arbetsbelastning.
- 45 procent av svenska högstadielärare är ganska eller mycket stressade.
- Arbetsmiljön är den enskilt största förklaringsfaktorn till att lämna yrket.
- Många lärare har övervägt att byta yrke under det senaste året.

Undervisning är huvuduppdraget

- Lärares och förskollärares undervisningsuppdrag måste värnas.
- De behöver få bättre förutsättningar och tid till att planera och följa upp undervisningen.
- Genom en bättre arbetsmiljö blir yrkena mer attraktiva.
- Högre kvalitet på undervisningen.

Foto: Jessica Gow

Utredningens uppdrag

- Göra en bred översyn av uppgifter som tar tid från undervisningen.
- Föreslå åtgärder för att minska förskollärares och lärares administrativa uppgifter och andra uppgifter.
- Föreslå reglering av
 - Undervisningstiden
 - Tiden för planering och uppföljning

Foto: Johnér

Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet

Bo Jansson
2025-03-03

Tid för undervisningsuppdraget
– åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet

BETÄNKANDE AV UTREDNINGEN OM
MINSKAD ADMINISTRATION OCH
OM REGLERING AV FORSKOLLÄRARENS
OCH LÄRARENS TID

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR
SOU 2025:26

Problem över tid, komplex styrning och ökade krav

- Upprepade varningssignaler över tid gällande lärares arbetssituation
- Ökade krav på uppföljning och kontroll skapar administration och dokumentation
- Förstärkt rättighetsperspektiv driver dokumentation
- Ökade krav och förväntningar över tid har inte mötts upp av resurser

En förbättrad arbetssituation för förskollärare och lärare kommer barn och elever till del

Förskollärare och lärare uppger och beskriver att:

- antalet arbetsuppgifter är ständigt ökande,
- många arbetsuppgifter ligger långt från undervisningsuppdraget, och att
- tiden inte räcker till för att planera och följa upp undervisningen.

Minskade krav på dokumentation och tid för undervisningsuppdraget

1. Minskade krav på den undervisningsnära dokumentationen
2. Lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling
3. Ramar för förskollärares och lärares tid

Minskad undervisningsnära dokumentation

1. Information om barns och elevers utveckling ska ske vid **tillfällen som bestäms av skolan eller förskolan**, i stället för som idag "fortlöpande".
2. Antalet **utvecklingssamtal** minskas till **minst ett per läsår**.
3. Den skriftliga individuella utvecklingsplanen ska fokusera enbart på kunskapsutveckling och byter namn till **skriftlig kunskapsutvecklingsplan**.
4. Användningen av **digitala system** och verktyg i skolväsendet ska utredas vidare med fokus på bland annat arbetsmiljö.

Lättnader i regelverket som styr arbetet mot kränkande behandling

1. Personalens ansvar att aktivt motverka kränkande behandling inom utbildningen förtydligas och ändras till att innefatta att **uppmärksamma** och **agera** för att hantera alla former av kränkande behandling.
1. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för **allvarlig** eller **upprepad** kränkande behandling ska informera rektorn om detta.
2. Kraven på att anmäla, utreda och åtgärda fall av kränkande behandling begränsas till att gälla i **verksamheten**.

Förslag som ramar in förskollärares och lärares tid och möjliggör fokus på undervisningen

Lärares och förskollärares hela **undervisningsuppdrag** ska definieras i skollagen.

I undervisningsuppdraget ingår **undervisning** samt **planering och uppföljning** av undervisningen.

Tid för undervisning respektive planering och uppföljning regleras.

Förslag om reglering av lärares undervisningstid

Vid heltidstjänstgöring ska en lärares planerade **undervisningstid** under ett läsår som **högst** vara inom intervallet

1. **550–650 timmar** för lärare i förskoleklass, årskurserna 1–6 i grundskolan, anpassade grundskolan och sameskolan, samt årskurserna 1–7 i specialskolan,
2. **500–600 timmar** för lärare i årskurserna 7–9 i grundskolan och anpassade grundskolan samt årskurserna 8–10 i specialskolan,
3. **450–550 timmar** för lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan, förutom för lärare som undervisar i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil, samt
4. **450–650 timmar** för lärare i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som undervisar i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil.

Förslag om reglering av tid för planering och uppföljning av undervisning

För **planering och uppföljning av undervisningen** ska det för lärare som huvudregel avsättas **tid som minst motsvarar undervisningstiden**.

Ytterligare 10 respektive 20 procent ska avsättas för lärare som undervisar årskurs 7-9 respektive gymnasieskolan.

För **förskollärare i förskolan** och **lärare i fritidshemmet** ska det avsättas *minst* 5 timmar per vecka för planering och uppföljning av undervisningen.

Vid planering av tiden för undervisningsuppdraget ska hänsyn bland annat tas till:

- barn- och elevgruppernas storlek,
- antalet elever som läraren regelbundet möter i undervisningen (eller antal förskollärare eller lärare förskolans barngrupper eller fritidshemmets elevgruppen)
- antal barn i behov av stöd eller antal elever i behov av särskilt stöd, samt
- andra omständigheter av betydelse för barn, elever förskollärare eller lärare.

Förslag om utvärdering och uppföljning

Omfattningen av förskollärares och lärares undervisningsuppdrag regleras och ska följas upp och utvärderas.

De regellättnader som utredningen föreslår och som syftar till att frigöra tid för arbetet med undervisningen bör också följas upp.

Tack!

Tid för undervisningsuppdraget

– åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet

